Oświadczenie złożone
przez senator Annę Górską
na 64. posiedzeniu Senatu
w dniu 6 sierpnia 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister klimatu i środowiska Pauliny Hennig-Kloski

Szanowna Pani Ministro!

W ostatnim czasie mieszkańcy miejscowości Skórkowice w województwie łódzkim z niepokojem obserwują postępujący proces zanikania rzeki Czarna Konecka, nazywanej również Czarną Maleniecką. Jest to największy dopływ Pilicy, znajdujący się równocześnie na obszarze Natura 2000 – Dolina Czarnej PLH260015.

W związku z ogłoszeniem przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w Kielcach zamiaru przystąpienia do aktualizacji planu zadań ochronnych dla tego obszaru konieczne jest uwzględnienie skali i skutków zachodzących zmian hydrologicznych. Również w kontekście przygotowywania Krajowego Planu Odbudowy Zasobów Przyrodniczych z inicjatywy Komisji Europejskiej pojawia się wyjątkowa możliwość uwzględnienia w oficjalnej strategii państwowej działań zmierzających do trwałego przywrócenia funkcji ekologicznych rzeki Czarna Konecka.

Obecny stan rzeki wskazuje na postępującą degradację warunków hydrologicznych i ekologicznych. Na wielu odcinkach dochodzi do zaniku przepływu wody i powstawania odizolowanych zastoisk, czego skutkiem jest wyraźna redukcja populacji ryb.

Do kluczowych działań ochronnych należy zaliczyć m.in. przywrócenie ciągłości ekologicznej rzeki, usunięcie nieużywanych i zbędnych jazów, przebudowę barier hydrotechnicznych, odtworzenie możliwości migracji ryb pomiędzy Pilicą a górnymi odcinkami rzeki, zapewnienie rzeczywistego przepływu nienaruszalnego, wykonanie pełnego bilansu wodnego całej zlewni oraz wprowadzenie niezależnego monitorowania poborów wody. Szczególnie pilnej kontroli wymagają odcinki rzeki Kołoniec, Rudzisko, Siedlów, Siucice, Dąbrowa nad Czarną, Młynek, Ławki, Sielpia oraz system zbiorników, stawów i urządzeń wodnych zlokalizowanych w zlewni, wobec których istnieją wątpliwości co do kompletności wymaganej dokumentacji oraz przestrzegania warunków wydanych pozwoleń. W rejonie Siedlowa zaś istnieje podejrzenie co do legalności funkcjonowania ujęć wody oraz zakresu poboru, co także wymaga szczegółowej kontroli. Ponadto zasadna jest weryfikacja, czy wloty do kanałów są wyposażone w skuteczne zabezpieczenia uniemożliwiające przedostawanie się ryb i narybku do systemów stawowych.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności oraz skalę obserwowanych problemów, zwracam się z prośbą o podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu ekologicznego rzeki Czarna Konecka poprzez przeprowadzenie niezależnej, kompleksowej oraz niezapowiedzianej kontroli całej zlewni, przeprowadzenie audytu wszystkich dotychczasowych zgłoszeń i protokołów, wsparcie działań zmierzających do ujęcia rzeki Czarna Konecka w Krajowym Planie Odbudowy Zasobów Przyrodniczych, wsparcie uwzględnienia konkretnych działań naprawczych i ochronnych w aktualizowanym planie zadań ochronnych dla Doliny Czarnej, przeprowadzenie kompleksowej inwentaryzacji wszystkich jazów, zapór, kanałów, elektrowni wodnych oraz miejsc poboru wód, a także sporządzenie pełnego bilansu wodnego zlewni, uwzględniającego wszystkie źródła zasilania oraz pobory i odpływy wód.

Anna Górska
senatorka RP